

CLOSE UP

Vi skal ikke undlade at gøre opmærksom på, at vi satte pris på *Leif Blædels* hurtige og kontante svar i dagbladet „Information“ på „Politiken“'s ironiserer over *Bartels'* udtalelser efter „Gertrud“'s verdenspremiere. Også vi foretrækker den bartelske åbenhed for argumentation frem for den omvendelse, der måtte være resultatet af decennier med omstændelige lodninger af, hvad historiens lys nu vil kaste glans og ære over. Det kan så nemt blive for sent.

P. M.

LÆSERBREVE

Siden „Harry og kammertjeneren“ af producer-instruktøren *Bent Christensen* for snart tre år siden gav løfter om en dyberegående kursændring for dansk film, har „Kosmorama“ med stigende opmærksomhed og engagement fulgt og kommenteret den videre sejlads. Ret langt er flåden dog ikke kommet. Vejrliget er langsomt blevet mindre udfordrende, og i det sidste års tid har man nærmest sejlet i smult vande. Foruden „Harry“ er periodens heldigste resultater i den nævnte rækkefølge: „Weekend“, „Midt i og udenfor“, „Gade uden ende“, „Dilemma“ og – fra en helt uventet kant – „Fem mand og Rosa“. Skuffelsen har da også været mærkbar, ikke mindst på „Kosmorama“'s redaktion, hvor den er så stor, at man i forbifarten er kommet for skade at være lidt uretfærdig.

I lederen „Den nye kedsomhed“ („Kosmorama 67“), hedder „det bl. a.“: „Fra Gruppe 62 er intet trængt ud...“

Beskæmmende nok har ingen af Filmgruppe 62's medlemmer reageret med blot en enkelt korrigerende bemærkning, og dette i sig selv siger næsten alt om den ekstraordinært sløve forsamlings. Tillad mig derfor – for en ordens skyld og i egenskab af tidligere medlem – at gøre opmærksom på følgende: 1) at gruppen eksisterede meget længere på papiret end i virkeligheden – trods en energisk indsats fra bestyrelsens side, deriblandt *Peter Refn* og *Jens Ravn*, måtte butikken lukke, da den som pædagog meget vitaliserende og aldeles fremragende *Theodor Christensen* rejste til Cuba, 2) at så godt som samtlige medlemmer (inklusive bestyrelsen) var i begyndelsen af tyverne og tilknyttet vore produktionsselskaber som assistenter, 3) at gruppen *aldrig* har haft andre formål end A) at videreføre Filmentralen og Instruktørsammenslutningens assistentkursus (1961 og 62) som en slags studie-kredsarbejde, og B) i kraft af sin blotte eksistens være et – bogstaveligt talt – permanent spark i roven på de folk, der har magt til at gøre noget ved filmakademiplanerne. (Disse folk kan altså slappe af nu, man kan ikke lave et filmakademi for de fem-seks assistenter, der ud af Gud ved hvor mange hundrede, overhovedet interesserer sig for det, de beskæftiger sig med). Endelig 4) er et par af gruppens mest aktive og bedst begavede deriblandt *Peter Refn*, i øjeblikket beskæftiget med manuskriptarbejde, og for midler, som det midlertidige filmudvalg har tildelt dem.

I tilslutning til redaktør *Montys* Close up i „Kosmorama 68“, hvori den danske „Oscar“-komité med rette kritiseres for at have valgt *Annelise Hovmands* „Sekstet“ som dette års danske repræsentation, skal jeg oplyse, at denne komité i umindelige tider har været sammensat af bl. a. *Mogens Skot-Hansen*, *Johan Ja-*

cobsen, arkitekt *Erik Aaes* samt „Flamingo“'s tonemester *Erik Rasmussen*, og heraf har, med skam at melde i denne sammenhæng, både *Erik Rasmussen* og *Skot-Hansen* tilbragt længere perioder i Hollywood. – Monty ville finde det interessant at få en redegørelse for valget af „Sekstet“, og det kan man ikke forværte ham i. Desværre kan jeg ikke opfylde hans ønske, men det er klart, at filmen skal deltage for publicitetens (d. v. s. de øgede indtjeningsmuligheders) skyld, og vi ved godt, at komiteen udmærket ved, at filmen ikke har vinderchancer, vel knapt nok nomineringschancer – med mindre der skulle opstå en situation, hvor dommerkomiteen *over there* må løse en gordisk knude på denne måde for ikke at fornærme det ene af to mere indflydelsesrige lande, der begge deltager med en film, som har kostet lige meget. Alligevel er valget af „Sekstet“ tåbeligt. Man kan ikke være forarget over, at venner hjælper venner, men det er uægtelig lidt trist, når venskabet er så kortsynet, at det på længere sigt kun kan skade dansk films i forvejen ikke imponerende renommé i de egne, hvor ingen læser *Herbert Steinthal*. Til syvende og sidst vil så kortsynede dispositioner også kun skade vennernes egne film. Og valget af „Sekstet“ er jo så langtfra vennernes første fadæse. For to år siden forpassede de en af de største chancer for good-will på Oscar-fronten vi nogensinde har haft. Man valgte at indstille *Henning Carlsens* „Dilemma“ fremfor *Kjærulff-Schmidts* „Weekend“. Heri var der tilsyneladende intet galt – de fleste kunne vel nok uden *Carlsens* modige filmindsats lidt Hollywood-blæst – men vennerne, der som minimumsforudsætning vel turde være bekendt med de strenge konkurrencebetingelser, som man *aldrig* har dispenseret fra, vidste alligevel ikke, at film, hvori det talte sprog ikke er identisk med produktionslandets, ikke kan deltage. Jo, *Erik Rasmussen* vidste det og fortalte det og plæderede for „Weekend“, men det kunne de øvrige ikke tage notits af, og resultatet blev naturligvis, at Danmark ikke var repræsenteret i Hollywood det år.

Vedrørende *Carlsens full length* nr. 2, „Hvad med os?“, skriver *Axel Madsen* i nr. 68, at den i udlandet bærer „eksporttitlen“ „Epilogue“. Men „Epilogue“ – „Epilog“ – er ingen „eksporttitel“, det er den titel, *Carlsen* og *Panduro* fra starten insisterede på. Det var producenten *Bent Christensen*, der opfandt den idiotiske og misvisende titel „Hvad med os?“ – I øvrigt er denne film et typisk eksempel på, at en misvisende titel, en alt for vildsmod og noget uredelig forhåndspublicity, for en stor del kan takke sig selv for sin fiasko. „Hvad med os?“ handler jo ikke om „os“, om konfrontationen mellem to generationer med vidt forskellige forudsætninger og livssyn, den handler helt og holdent om den tidligere modstandsmand. „Anti-atomkampagne-miljøet“, inklusive *Maud Berthelsen* i jeans, „Vindrosen“ på bordet, „Drop Inn“-lampen ovenover, den polske filmplakat på væggen og hele det øvrige kliché-apparat, der vist nok skulle gøre det ud for en sand *Fingerspitzengefühl* for det væsentlige i miljøet, var helt til grin, og man kan ikke modstå fristelsen til at omskrive et *Erik Ulrichsen*-citater, hvori ordet „Hollywood“ erstattes med ordet „venstreorienteret“: „Vel er de venstreorienterede præget af klicheer, men *synet* på de venstreorienterede er i langt højere grad præget af klicheer“. *Leif Panduro*, der end ikke begriber sin otte år yngre kollega *Riffbjerg* – og som i øvrigt slet ikke er venstreorienteret (en udbredt misforståelse, fordi vi alle er angrebet af „normalfascismen“ og følgelig må opfatte al social og antimilitaristisk protest som venstreorienteret) – burde ikke give sig i kast med en skildring af de 20-25-årige. Be-